

(1) Kijelentés:

Lucifer jellemét tekintve inkább egy okos, megfontolt személyiség minthogy gonosz, megátalkodott.

Rendező: Alföldi Róbert

Év: 2011

Színház: Nemzeti Színház

Forrás:

https://magyarnarancs.hu/zene2/szinhaz_-_mi_tessek_rajta_-_madach_imre_az_ember_tragediaja-76186

"László Zsolt Luciferje pedig nem gonosz és nem kaján - értelmiségi fickó, aki úgy gondolja, tudni mindig jobb, mint nem tudni. Nincsen neki szezonja mostanság, de elszánt és hajlíthatatlan - sodró alakítás, a néma jeleneteiben is beszédes, ironikus beszúrásaiban pedig keserűbb a szokottnál."

(2) Kijelentés:

Az Úr egy antropomorf karakter.

Rendező: Alföldi Róbert

Év: 2011

Színház: Nemzeti Színház

Forrás:

<https://revizoronline.com/hu/cikk/3336/madach-imre-az-ember-tragediaja-nemzeti-szinhaz>

"Egyenrangú alakítást nyújtó partnere Blaskó Péter, akinek nagy része van abban, hogy az Úr a produkció másik főszereplője lett. Az általa játszott Isten nagyon is emberszabású. Viselkedése, tettei és szavai ellentmondással teliek. Tud fenséges és kicsinyes lenni, hol ravaszkodik, hol nagyvonalú, kicsit hiú, kicsit gőgös, és hatalma nagyon ingatag. Az, ahogy az első jelenetben töpörödött öregemberként áll a fénykörben, elmondja nyitó mondatait, s nem a világ fordul meg tengelyén, hanem ővele a forgószínpad, pontosan leképezi ennek az előadásnak az Úr-figuráját. S ezt a figurát bontja ki és teszi élő alakká a későbbiekben a színész."

(3) Kijelentés: Az ember tragédiája az a mű, amely újabb és újabb kérdéseket és gondolatokat szül az emberben.

Rendező: Vidnyánszky Attila

Év: 2018

Színház: Nemzeti Színház

Forrás: <https://nemzetiszhaz.hu/eloadas/az-ember-tragediaja-1-2/kapcsolodo-tartalmak>

"Az ember tragédiája az a mű, amellyel ha komolyan foglalkozik az ember, nemhogy kimerítené önmagát, de újabb és újabb kérdéseket és gondolatokat szül."

(4) Kijelentés: Madách műve a fiatalok körében nem népszerű, elismert olvasmány.

Rendező: Jordán Tamás

Év: 2011

Színház: Weöres Sándor Színház

Forrás: <https://www.wssz.hu/hu/article/az-ember-tragediaja->

"A magyar drámairodalom legfontosabb műve sajnos nem érinti meg értékéhez méltón a nagyközönséget és főleg a fiatalokat. Az iskolában, mint kötelező és nehezen érthető olvasmány nem számíthat a diákok kitüntetett érdeklődésére."

(5) Kijelentés:

A tragédia egyik fontos gondolata: folytonosság és örök változás.

Rendező: Ruszt József

Év: 1983 (90es években újra rendezte)

Színház: Hevesi Sándor Színház

Forrás: <https://www.criticailapok.hu/archivum?id=33416>

"A szereplőválasztásban ragadható meg az előadás egyik lényeges gondolata: folytonosság és örök változás. Míg Gábor Miklós Luciferje a sok mindent átéltek bölcsességével és egy értelmiségi rezignáltságával szállt szembe Ádám fiatalságából eredeztethető naivitásával, addig a mostani előadásban fordult a generációs kép."

(6) Kijelentés:

Az ember tragédiájának az igazi főszereplője Lucifer aki körül forog minden.

Rendező: Vidnyánszky Attila

Év: 2011

Színház: Szegedi Szabadtéri Játékok

Forrás: <https://tizzatajonline.hu/szinhaz/elso-vezeto-hir/>

"Az előadásnak sajátos módon Lucifer volt az abszolút és megkérdőjelezhetetlen főszereplője, mindent mozgásban tartó és lüktető energiával feltöltő játékmestere. A kopaszra borotvált fejfel színpadra lépő Trill Zsolt virtuóz akrobatikussággal, az egész színpadot betöltő örökmozgó játékkal és elsöprő szenvedéllyel egészen más Lucifert hozott, mint amit a „klasszikusoktól”, például a filozófushoz illően távolságtartó, elegánsan visszafogott Mensáros Lászlótól láthattunk egykor."

(7) Kijelentés:

Az Úr és Lucifer mérkőzéséről szóló részt érdemes tovább gondolni.

Rendezők: Márton László, Térey János/Darvasi László, Závada Pál, Tasnádi István

Év: 2018

Színház: Vörösmarty Színház

Forrás:

<https://fidelio.hu/szinhaz/nincs-lezarva-kritika-az-ember-tragediaja-20-rol-168439.html>

"2018-ban, négy rendező rendezésében színre vitték Az ember tragédiáját, majd Szikora János igazgató felkért négy kortárs író, helyezkednének bele alkotóilag Madách Imre drámai költeményébe, s gondolnák tovább, újabb színekben taglalva az Úr és Lucifer páros mérkőzését."

(8) Kijelentés:

A történelmi színek álomszerű, idealizált világot jelenítenek meg.

Rendező: Vidnyánszky Attila

Év: 2012

Színház: Csokonai Színház

Forrás: <http://csokonaiszinhaz.hu/archivum/madach-imre-az-ember-tragediaja/>

„A jelen világállapotban a földi lét valóban válságba került – mondja Vidnyánszky Attila. – A Tragédia hőseinek, az Úrnak, Lucifernek, Ádámnak és Évának is ebben a teljesen új viszonylatrendszerben kell megszólalniuk és cselekedniük. Valóságos kiűzetésünk, Paradicsomon-kívüliségünk drámáját kell hitelesen megélnünk a színészekkel együtt. A történelmi színek realizmusával szemben azok álomszerű kezelésére helyezem a hangsúlyt. Fontosnak tartom Madáchnak azt a végső, életigenlő gesztusát, amely Éva álmát, az áldott állapotot, a várakozást, a derűt helyezi az előtérbe, mint emberi megoldást.”

- Vidnyánszky Attila

(9) Kijelentés:

A mű sokoldalú értelmezéséhez a színpadon sokat segíthet egy álomszerű, víziós megközelítés.

Rendező: Szikora János

Év: 2002

Színház: Nemzeti Színház

Forrás:

<https://szinhaz.net/2011/05/29/imre-zoltan-a-nemzeti-szinhaz-2002-es-tragedia-eloadasarol/>

"Lehet, hogy a történelmi színek lehetséges értelmezési körének a kitágítását jobban segíthette volna, ha Szikora nem a kortárs párhuzamok megjelenítését hangsúlyozza elsősorban, hanem a római színhez hasonlóan a jelen horizontjából asszociációs felületeket idéz meg és ajánl fel. Mintegy valóban vízióként jelenítve meg Ádám álmát. Ebben az esetben a Lucifer által felidézett, Ádám és Éva által átélt víziót valóban az álom asszociációs dramaturgiája vezethette volna, amely így ténylegesen felnyithatta és kitágíthatta volna a Tragédia értelmezési lehetőségeit."

(10) Kijelentés:

A tömeg értelmezése minden Tragédia előadás egyik legfontosabb része.

Rendező: Lengyel György

Év: 1981

Színház: Madách Színház

Forrás: <https://madachszenhaz.hu/szindarab/az-ember-tragediaja>

"A tömeg értelmezése minden Tragédia előadás egyik legfontosabb része. Madách véleménye a népről elkeseredetten pesszimista. 1949-ben és 1955-ben ez volt az egyik fő indok arra, hogy leparancsolják a Tragédiát a színpadról. Madách csak az áldozatok iránt érez rokonszenvet, a tömeg a mindenkori előrevívő eszmét, annak hőseit rendre megtagadja és eltiporja."- Lengyel György (2003)

(1) Kijelentés:

Lucifer jellemét tekintve inkább egy okos, megfontolt személyiség minthogy gonosz, megátalkodott.

Rendező: Alföldi Róbert

Év: 2011

Színház: Nemzeti Színház

Forrás:

https://magyarnarancs.hu/zene2/szinhaz_-_mi_tessek_rajta_-_madach_imre_az_ember_tragediaja-76186

"László Zsolt Luciferje pedig nem gonosz és nem kaján - értelmiségi fickó, aki úgy gondolja, tudni mindig jobb, mint nem tudni. Nincsen neki szezonja mostanság, de elszánt és hajlíthatatlan - sodró alakítás, a néma jeleneteiben is beszédes, ironikus beszúrásaiban pedig keserűbb a szokottnál."

(2) Kijelentés:

Az Úr egy antropomorf karakter.

Rendező: Alföldi Róbert

Év: 2011

Színház: Nemzeti Színház

Forrás:

<https://revizoronline.com/hu/cikk/3336/madach-imre-az-ember-tragediaja-nemzeti-szinhaz>

"Egyenrangú alakítást nyújtó partnere Blaskó Péter, akinek nagy része van abban, hogy az Úr a produkció másik főszereplője lett. Az általa játszott Isten nagyon is emberszabású. Viselkedése, tettei és szavai ellentmondással teliek. Tud fenséges és kicsinyes lenni, hol ravaszkodik, hol nagyvonalú, kicsit hiú, kicsit gőgös, és hatalma nagyon ingatag. Az, ahogy az első jelenetben töpörödött öregemberként áll a fénykörben, elmondja nyitó mondatait, s nem a világ fordul meg tengelyén, hanem ővele a forgószínpad, pontosan leképezi ennek az előadásnak az Úr-figuráját. S ezt a figurát bontja ki és teszi élő alakká a későbbiekben a színész."

(3) Kijelentés: Az ember tragédiája az a mű, amely újabb és újabb kérdéseket és gondolatokat szül az emberben.

Rendező: Vidnyánszky Attila

Év: 2018

Színház: Nemzeti Színház

Forrás: <https://nemzetiszinhas.hu/eloadas/az-ember-tragediaja-1-2/kapcsolodo-tartalmak>

"Az ember tragédiája az a mű, amellyel ha komolyan foglalkozik az ember, nemhogy kimerítené önmagát, de újabb és újabb kérdéseket és gondolatokat szül."

(4) Kijelentés: Madách műve a fiatalok körében nem népszerű, elismert olvasmány.

Rendező: Jordán Tamás

Év: 2011

Színház: Weöres Sándor Színház

Forrás: <https://www.wssz.hu/hu/article/az-ember-tragediaja->

"A magyar drámairodalom legfontosabb műve sajnos nem érinti meg értékéhez méltón a nagyközönséget és főleg a fiatalokat. Az iskolában, mint kötelező és nehezen érthető olvasmány nem számíthat a diákok kitüntetett érdeklődésére."

(5) Kijelentés:

A tragédia egyik fontos gondolata: folytonosság és örök változás.

Rendező: Ruszt József

Év: 1983 (90es években újra rendezte)

Színház: Hevesi Sándor Színház

Forrás: <https://www.criticailapok.hu/archivum?id=33416>

"A szereplőválasztásban ragadható meg az előadás egyik lényeges gondolata: folytonosság és örök változás. Míg Gábor Miklós Luciferje a sok mindent átéltek bölcsességével és egy értelmiségi rezignáltságával szállt szembe Ádám fiatalságából eredeztethető naivitásával, addig a mostani előadásban fordult a generációs kép."

(6) Kijelentés:

Az ember tragédiájának az igazi főszereplője Lucifer aki körül forog minden.

Rendező: Vidnyánszky Attila

Év: 2011

Színház: Szegedi Szabadtéri Játékok

Forrás: <https://tizatajonline.hu/szinhas/elso-vezeto-hir/>

"Az előadásnak sajátos módon Lucifer volt az abszolút és megkérdőjelezhetetlen főszereplője, mindent mozgásban tartó és lüktető energiával feltöltő játékmestere. A kopaszra borotvált fejjel színpadra lépő Trill Zsolt virtuóz akrobatikussággal, az egész színpadot betöltő örökmozgó játékkal és elsöprő szenvedéllyel egészen más Lucifert hozott, mint amit a „klasszikusoktól”, például a filozófushoz illően távolságtartó, elegánsan visszafogott Mensáros Lászlótól láthattunk egykor."

(7) Kijelentés:

Az Úr és Lucifer mérkőzéséről szóló részt érdemes tovább gondolni.

Rendezők: Márton László, Térey János/Darvasi László, Závada Pál, Tasnádi István

Év: 2018

Színház: Vörösmarty Színház

Forrás:

<https://fidelio.hu/szinhaz/nincs-lezarva-kritika-az-ember-tragediaja-20-rol-168439.html>

"2018-ban, négy rendező rendezésében színre vitték Az ember tragédiáját, majd Szikora János igazgató felkért négy kortárs író, helyezkednének bele alkotóilag Madách Imre drámai költeményébe, s gondolnák tovább, újabb színekben taglalva az Úr és Lucifer páros mérkőzését."

(8) Kijelentés:

A történelmi színek álomszerű, idealizált világot jelenítenek meg.

Rendező: Vidnyánszky Attila

Év: 2012

Színház: Csokonai Színház

Forrás: <http://csokonaiszinhaz.hu/archivum/madach-imre-az-ember-tragediaja/>

„A jelen világállapotban a földi lét valóban válságba került – mondja Vidnyánszky Attila. – A Tragédia hőseinek, az Úrnak, Lucifernek, Ádámnak és Évának is ebben a teljesen új viszonylatrendszerben kell megszólalniuk és cselekedniük. Valóságos kiűzetésünk, Paradicsomon-kívüliségünk drámáját kell hitelesen megélnünk a színészekkel együtt. A történelmi színek realizmusával szemben azok álomszerű kezelésére helyezem a hangsúlyt. Fontosnak tartom Madáchnak azt a végső, életigenlő gesztusát, amely Éva álmát, az áldott állapotot, a várakozást, a derűt helyezi az előtérbe, mint emberi megoldást.”

- Vidnyánszky Attila

(9) Kijelentés:

A mű sokoldalú értelmezéséhez a színpadon sokat segíthet egy álomszerű, víziós megközelítés.

Rendező: Szikora János

Év: 2002

Színház: Nemzeti Színház

Forrás:

<https://szinhaz.net/2011/05/29/imre-zoltan-a-nemzeti-szinhaz-2002-es-tragedia-eloadasarol/>

"Lehet, hogy a történelmi színek lehetséges értelmezési körének a kitágítását jobban segíthette volna, ha Szikora nem a kortárs párhuzamok megjelenítését hangsúlyozza elsősorban, hanem a római színhez hasonlóan a jelen horizontjából asszociációs felületeket idéz meg és ajánl fel. Mintegy valóban vízióként jelenítve meg Ádám álmát. Ebben az esetben a Lucifer által felidézett, Ádám és Éva által átélt víziót valóban az álom asszociációs

dramaturgiája vezethette volna, amely így ténylegesen felnyithatta és kitágíthatta volna a Tragédia értelmezési lehetőségeit."

(10) Kijelentés:

A tömeg értelmezése minden Tragédia előadás egyik legfontosabb része.

Rendező: Lengyel György

Év: 1981

Színház: Madách Színház

Forrás: <https://madachszinhaz.hu/szindarab/az-ember-tragediaja>

"A tömeg értelmezése minden Tragédia előadás egyik legfontosabb része. Madách véleménye a népről elkeseredetten pesszimista. 1949-ben és 1955-ben ez volt az egyik fő indok arra, hogy leparancsolják a Tragédiát a színpadról. Madách csak az áldozatok iránt érez rokonszenvet, a tömeg a mindenkori előrevivő eszmét, annak hőseit rendre megtagadja és eltiporja."- Lengyel György (2003)